

Finland och Grönland ger ut frimärken med Nordenskiöldmotiv

Den 20 oktober utkommer ett miniatyrark med två 1:a klass brevimärken med motivet **Adolf Erik Nordenskiöld**, den berömda finlandfödde vetenskapsmannen och forskningsresanden. Norskfödde svenska **Martin Mörck** har utformat utgåvan som utförts med gravyrteknik. Arket är tryckt av *Post Danmark Frimærker*. Upplagan är 300 000 exemplar. Miniatyrarket, som kostar 1,60 euro, är en samutgåva med posten på Grönland.

Det ena finska frimärket pryds av ett porträtt av Nordenskiöld. Förlagan är ett fotografi taget av kapten **Louis Palander**. Det andra frimärket presenterar forskningsfartyget *Sofia*, med vilket Nordenskiöld reste till Grönland år 1883. **Axel Hamberg** tog fotografiet som använts som förlaga. Landskapet på miniatyrarket är från Ovifak, Grönland.

Nordenskiöld hade redan under sin första resa till Grönland år 1870 hört om och fattat intresse för de stora järnhaltiga stenarna i Ovifak på ön Disko. Man ansåg länge felaktigt att stenarna var meteoriter. Den största av bumlingarna – som också visas på frimärksarket – forslades senare till Sverige. Stenar donerades också till Köpenhamns och Helsingfors universitet. Den grönländska utgåvan har i övrigt samma utförande som den finska, men frimärkena är illustrerade med bilder av Sofia och de intressanta stenarna i Ovifak. Mannen som undersöker stenfynden på bilden är Nordenskiöld. Fotografiet som är förlaga för bilden är taget av **Th. Nordström**.

Adolf Erik Nordenskiöld (1832–1901) föddes i Helsingfors som son till mineralogen **Nils Nordenskiöld**. Det var också i Finland han studerade och inledde sin karriär som vetenskapsman. 26 år gammal emigrerade Nordenskiöld, som redan då var en ryktbar geolog och mineralog, till Sverige. Hans lovande karriär vid Helsingfors universitet hade avbrutits abrupt efter ett tal som upprörde de ryska myndigheterna och för hans kritik av statsmakten. I Sverige blev Nordenskiöld utnämnd till professor och till intendent för den mineralogiska avdelningen vid *Naturhistoriska riksmuseet*. År 1893 blev han ledamot av Svenska Akademien. Nordenskiöld ledde ett flertal expeditioner till arktiska områden. Världsberömd blev han efter att som första forskningsresande seglat från ishavet till Stilla Oceanen via Nordostpassagen. Nordenskiöld skrev två verk om sin resa: *Vegas färd kring Asien och Europa* och *Vegaexpeditionens vetenskapliga iakttagelser*.

Han samlade också historiska kartor och geografisk litteratur. Samlingen, som är en av de förnämsta i världen, förvaras på Nationalbiblioteket (f.d. Helsingfors universitetsbibliotek). Samlingen har klassats som världsarv av UNESCO år 1997.

Förstadagen för Nordenskiöldfrimärkena firas på nyrenoverade Postmuseum i Helsingfors huvudpost (Stationsplatsen 5 H). Förstadagsstämpling 20.10 kl. 10–17. Frammärkets designer Martin Mörck signerar kl. 13.30–15.00. Filosofie magister **Björn Federley** håller ett föredrag om Nordenskiöld kl. 13. Museet visar en utställning sammanställd av svensken **Fred Goldberg**, med bl.a. sällsynta fotografier av Nordenskiöld. Fritt inträde till Postmuseum på utgivningsdagen 20.10.

Frimärkscentralen säljer också den grönländska Nordenskiöldutgåvan och dess förstadagskuvert. Arket kostar 3,30 euro och kuvertet 4,10. En förpackning med både den finska och den grönländska utgåvan kostar 6 euro.

Tekniska data:

Pris:	1,60 € (2 x 0,80 €)
Upplaga:	300 000
Designer:	Martin Mörck
Tandning:	12 ¾ x 12 ¾
Dimensioner:	frimärkena: 28,84 x 33,44 mm och 57,68 x 33,44 mm, miniatyrarket: 165 x 60 mm
Papper:	TRA 115 g/m ²
Tryckeri:	Post Danmark Frimærker, Danmark
Tryckmetod:	4-färgsoffset, gravyr
Förstadagskuvert & stämpel:	Martin Mörck

Ytterligare uppgifter om samutgåvan: **Frimärkscentralen, Direktör Markku Penttinen,**
Tfn: 0204 421 999,
e-post: markku.penttinen[at]posti.fi

Tekniska data: **Produktchef Petri Pohjolainen, 020 451 8955, e-post petri.pohjolainen[at]posti.fi.**